

mit Skøn lever vi stærkt indelukkede fra Vælgerne, naar der er 4 Aar imellem, at Vælgerne Røst lyder. Det kan endog gaa saaledes, at de, der sidder ved Styret, vurderer deres egen Stilling forkert, saaledes som vi saa det i 1920, og først paa selve Valgdagen opdager, at Landet ligger helt anderledes, end man troede. Jeg synes, det var godt, om der en Gang imellem kunde blive et Suppleringsvalg; der blev derved ligesom aabnet et lille Aandehul ud til Vælgerne, saa man fik at vide, hvad man tænkte derude.

Mod Suppleringsvalg har jeg set anført, at et Suppleringsvalg kan forrykke den parlamentariske Basis for en Regering. Ja, Basis kan vel være saa ringe; men jeg vil dertil sige, at er det parlamentariske Grundlag for en Regering saa ringe, at Forskydning af et enkelt Mandat kan fælde den, er det maaske heller ikke værd i Aarevis at opretholde et Styre paa et saa skrøbeligt Grundlag. Der er i saa Tilfælde ingen Ulykke i, om det som Følge af et saadant Valg bliver nødvendigt at skifte Regering eller, hvis man ikke vil det, da at appellere til Vælgerne i deres Helhed.

Der kunde maaske være Anledning til at gaa ind paa en Del Enkeltheder i selve Valgordningen, Omraadefordelingen, Kredsvalgene, Nydannelse af Partier, Spredning af Mandater, Valglisters Udfærdigelse o. s. v. Det er Forhold, der maaske nok kan være Grund til nøjere at overveje, men jeg mener, at det sker bedre i et Udvalg end ved en Forhandling i selve Tinget. Jeg mener saaledes, at der kan komme Tilfælde, hvor et Parti trods ringere Stemmetal i et af de 9 Omraader vil faa en væsentlig fyldigere Repræsentation, end det vil faa i et andet Omraade, hvor Stemmetallet er betydeligt højere. Jeg har lagt Mærke til det og forstaar ogsaa, at det i nogen Maade maa være saaledes, naar der skal tages Hensyn til Befolkningstætheden. Men om dette Forhold saa er afpasset tilstrækkeligt, derom kan der naturligvis altid være delte Meninger. Dette Forhold maa sammen med mange andre overvejes i Udvalget. Alle disse Enkeltheder skal jeg derfor lade ligge. Jeg skal i saa Henseende henholde mig til den udførlige Motivering, som den ærede Indenrigsminister fremkom med ved Fremsettelsen af Lovforslaget.

Det nye Valglovsforslag samler sig for det første om Genindførelsen af Enmandskredsen. Det andet nye, der er Tale om, er, at man vil inddele Landet i 9 Omraader med Fastlæggelse af Valget af Repræsentanter for hvert Omraade, naturligvis i

Forhold til Befolkningstætheden. Vil man støtte et Arbejde i den Retning, er der efter mit Skøn et godt Grundlag i det foreliggende Lovforslag.

Jeg skal slutte med at sige, at den Grundlov, der er gældende i Danmark, er fremkommet med Tilslutning fra alle Sider, vi har alle Part i det Grundlag for Folkestyret, der blev fastlagt ved Grundloven af 5. Juni 1849, saaledes som den blev fornyet og stadfæstet i 1915 og 1920. Jeg vilde ønske, at noget lignende kunde siges om den Valglov, hvorefter Grundlovens frie Styresæt skal give sig Udslag i Valget af Repræsentationen. Saadan er det imidlertid ikke, den nuværende Valglov har vi fra Venstres Side hverken Lod eller Del i, og det fortryder vi ikke. Vi beklager, at Forholdet er et saadant, at vi nødvendigvis maa staa uden Medansvar for denne Valglov. Paa Rigsdagens Bord har Regeringen nu lagt et godt Forslag, ikke som et Forslag, der ikke kan ændres ved, selvfølgelig ikke, men som et Forhandlingsgrundlag, hvorpaa der skal bygges, om der skal komme et Resultat ud af Forhandlingerne, som vi fra Venstres Side i nogen Maade vil kendes ved. Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie og tilsige mit Partis Støtte til dets Genneførelse.

Borghjerg: Det er med en velsignet, lidenskabsløs Ro, vi fra vor Side denne Gang gaar til en Valglovsdrøftelse. Jeg føler personlig ligesom en Forsmag, en sjælden Forsmag, paa, hvor behageligt det maa være at være konservativ, konservativ Socialdemokrat f. Eks., naar Socialismen har sejret og virker tilfredsstillende og ingen tænker paa at komme tilbage til det gamle, der svandt, men hvor det vel kan være paa sin Plads at søge videre fremad, thi Verdenshistorien siger jo aldrig det sidste Ord. For mig, der er Medlem af et haardt kæmpende, og jeg kan ogsaa sige kampglad, Parti, er det tilfredsstillende saaledes for en Gangs Skyld at kunne staa ganske lidenskabsløs og overveje en Sag, hvad der kan tale for, og hvad der kan tale imod, om det er muligt at komme fremad, eller om vi skal blive ved det bestaaende.

I en 20—30 Aar kæmpede vi fra vor Side lidenskabeligt for den lige Valgrets Sejr, og den Sejr naaede vi den 11. April 1920. Da fik vi for første Gang siden 1849 den lige Valgret ubetinget fastslaaet. Det er klart, at denne Sejr opgiver vi ikke, den skal vi ikke fra vor Side rokke det mindste ved; men den lige Valgrets Sejr her i Landet